

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 54 STENOGRAMA

2017 m. balandžio 27 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pavaduotoja I. DEGUTIENĖ*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiami kolegos, pradėdame kitą posėdį – vakarinį posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis. (*Balsai salėje*)

Užsiregistravo 72 Seimo nariai.

R. Juknevičienė.

R. JUKNEVIČIENĖ (TS-LKDF*). Pirmas buvo? Gerai. Ačiū, pirmininke. Aš trumpą repliką dėl prieš tai buvusio balsavimo tiesiog pamąstymui. Gal mes būtume pajėgūs kaip nors keisti žanrą dėl tokio pobūdžio dalykų, kuriuos ką tik svarstėme?

Jūs patys pasvarstykite. Rinkimus laimėjo partija, kuri labai kritiškai žiūrėjo į buvusios Vyriausybės veiklą. Dėl to laimėjo rinkimus, kad labai stipriai kritikavo, atėjo su visiškai kitokia programa ir dabar po pusės metų arba mažiau, po kelių mėnesių, tie patys žmonės ateina į Seimą ir kviečia mus pritarti tos pačios buvusios Vyriausybės veiklai kaip tinkamai. Arba mes tada tą žanrą keiskime taip, kad atėję buvusios Vyriausybės ataskaitų nebesvarstome. Mūsų valia viską pakeisti. Gi čia ne nuo Dievo duota. Tai galvokime apie tai, nes (labai atsiprašau psichiatrų) tokia šizofreniška situacija trupučiuką ir balsuojant, ir turbūt pristatant.

PIRMININKAS. Dėkoju. Rytinio posėdžio darbotvarkė baigėsi prieš dar vieną gongą. (*Balsai salėje*)

P. GRAŽULIS (TTF). Aš taip pat norėčiau reaguoti. Na, kiekviena valdžia, gerbiama Rasa, yra iš Dievo, tu turėtum tą žinoti kaip krikščionių demokratų viena iš lyderių. O dabartinė Vyriausybė taip gerai dirbo pusantr mėnesio, kad tiesiog nematyti buvusios Vyriausybės klaidų, ir tada neturime pasirinkimo, turime balsuoti už. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū. Jau balsuota buvo aname posėdyje.

15.02 val.

Vyriausybės valanda

Pagal patvirtintą darbotvarkę yra Vyriausybės pusvalandis. Klausia tik opozicija.

Seimo narys J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas Ministrė Pirmininke, neabejoju, kad jūs gerai susipažinote, viešojoje erdvėje buvo daug faktų apie skandalingą situaciją valstybės įmonėje „Mūsų amatai“, kuri yra Teisingumo ministerijos srityje. Socialdemokratų visos puokštės įtakingų asmenų įdarbinimai, nevykdomi kalinių įdarbinimo planai, neskaidrūs pirkimai, ikiteisminis tyrimas ir t. t., ir t. t.

Tikrai mes negirdėjome, kad Socialdemokratų partija kaip nors prisiimtų atsakomybę ir įvertintų tą situaciją. Aš abejoju, ar dabar Teisingumo ministerija, kai atiteko Socialdemokratų

* Santrumpų reikšmės: LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija; LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija; LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija; LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija; MSNG – Mišri Seimo narių grupė; TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija; TTF – frakcija „Tvarka ir teisingumas“.

partijos įtakos sferai, tikrai pajėgs ištaisyti tą padėtį. Aš dėl to kreipiausi į jus šiandien raštu. Ar vis dėlto jūs pats asmeniškai nematytumėte pagrindo imtis tiesioginės atsakomybės, kad ta padėtis būtų iš esmės ištaisyta, kad pagaliau ta įmonė nekompromituotų visų socialinių įmonių, nes ji turi tokį statusą?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Jūs teisus, tikrai ten yra gana daug, švelniai tariant, problemų. Aš tikrai norėčiau pabandyti dar kartą paaiškinti skirtumą XVII Vyriausybės, tikiuosi, kad ateityje taip bus. Nėra ir, tikiuosi, nebus nė vienos partijos įtakos sferoje nė viena Vyriausybė. Tai yra Lietuvos Respublikos Vyriausybė pagal suteiktą mandatą, čia, Seime, dirbanti ir vykdanči Vyriausybės programą. Partijos, delegavusios savo atstovus, arba žmonės pasiūlę, bet tai nėra įtakos sferoje. Todėl aš tikiu, kad nauja ministerijos vadovybė (tiek ministrė, tiek viceministras, atsakingas už tai, tiek ir, tikiuosi, skaidriu, labai aiškiu būdu išrinktas naujas Kalėjų departamento vadovas) gebės išspręsti šitą klausimą. O aš tikrai asmeniškai domiuosi ir ateityje domėsiuosi, kad ta situacija, kuri yra ten susiklosčiusi, su visais faktiškai jūsų paminėtais faktais būtų pakeista iš esmės.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Seimo narys K. Glaveckas, ruošiasi L. Talmontas.

K. GLAVECKAS (LSF). Klausimas finansų ministrui, nes Ministrą Pirmininką čia užklausinėti baigiame. Sakykite, gerbiamas ministre, jūs tą puikiai žinote ir atstovaujate finansų ministrų susitikimuose Briuselyje, visur. Atskirų euro zonos valstybių skolos iš tikro labai smarkiai skiriasi. Lietuva turi tik 42 % BVP skolos, Italija – 130, Prancūzija per 100, kitaip sakant, mūsų iš tikro labai gera padėtis. Ir faktiškai tų šalių netgi šių metų deficitas, fiskalinis deficitas yra didesnis kaip 3 %. Viskas baigiasi tuo, kad susidaro vaizdas, kad tos didžiosios šalys gali viešus finansus naudoti vienaip, pagal vienokius rezultatus, vienokius reikalavimus, o mes, mažiukai, turime kaip skruzdėlytės rinkti lašą prie lašo ir tiesiog dėti ir žiūrėti, kad mums neduotų per nagus.

Sakykite, koks nors lygybės siekimas, ar ta diskusija vyksta Europos Sąjungoje, kad iš tikro visi turėtų būti vienodai atsakingi už tą dalyką? Nes dabar, kada kalbama apie QE, pinigų į antrą rinką išmetimą, tų papildomų emisijų, tai tie pinigai vėlgi nueina toms kitoms šalims, toms, kurios turi dideles skolas.

PIRMININKAS. Laikas!

K. GLAVECKAS (LSF). O mes neturime skolų beveik, nieko mes iš jų ir negauname, nors ten mūsų irgi pinigų yra. Tai tą poziciją politinę, ar jiniai išdėstoma, ar reikalaujama kaip nors?.. Ar turite jūs sąjungininkų tarp Baltijos valstybių ar kokių tą poziciją kaip nors keisti?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų situacija nėra lygi ir mūsų ekonomikos nėra tapachios dėl to, kad Lietuvos ekonomika nėra didelė, jiniai yra atvira, ir jeigu yra nuosmukis, tai mūsų tas skolos lygis labai greitai tampa iš keliolikos procentų iki 40, kaip ir paminėjote.

Komunikacijos požiūriu ne kartą tiek Europos Komisijos dėmesį, tiek kitų ministrų dėmesį pats asmeniškai atkreipiau, kai mes vertinome šalių pažangą ir atitiktą fiskalinei drausmei. Dabar, pavyzdžiui, Lietuva, vykdydama struktūrinę reformą, kol nėra gauta išlyga, yra nuolat linksniuojama kaip rizikuojanti pažeisti fiskalinę drausmę, tuo tarpu kitos šalys su prastesniais rodikliais yra parodomos kaip iš esmės atitinkančios rodiklius. Šiuo atveju Europos Komisijos palaikymą mes turime ir yra svarstoma keisti tiek pačią komunikaciją, tiek sprendimų priėmimą dėl pačių išlygų. Manau, kad šitoje situacijoje tikrai progresas yra pasiektas. Kalbant apie fiskalinę drausmę taisyklės, ar jos nėra per griežtos, tai šiuo atveju mes turime situaciją, kai euro zonos taisyklės sako viena, mūsų nacionalinis konstitucinis įstatymas kai kuriais atvejais yra griežtesnis. Tai tą tiesiog irgi verta prisiminti, kad mes patys tas taisyklės esame prisiėmę.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys L. Talmontas, ruošiasi A. Dumbrava.

L. TALMONT (LLRA-KŠSF). Ačiū, pirmininke. Aš irgi noriu paklausti susisiekiimo ministro. Gerbiamas ministre, ar jums teko važiuoti keliu Pirčiupiai–Eišiškės? Neteko. Na, kai dar buvau meru, prieš 10 metų buvo nuspręsta renovuoti šitą kelią ir buvo pradėta, nuo Baltarusijos pusės buvo pradėta ir per Eišiškių miestelį buvo padaryta 5 kilometrai. Paskui, praėjusią

kadenciją, kažkas nusprendė, kad ten rekonstrukcijos nereikia, galima tik truputį pataisyti asfaltą. Na, gerai, padarė dar 10 kilometrų.

Gerbiamas ministre, liko dar 5 kilometrai, kur asfaltas buvo paklotas prieš 50 metų. Čia, aš manau, yra vienas blogiausių kelių Lietuvoje. Ar ne laikas vis dėlto pataisyti, nes ten iš Baltarusijos pusės yra kuo puikiausiai sutvarkyta. Atvažiuoja svečiai tuo keliu, matot, mes ne labai gerą pavyzdį rodome, sutinkame svečius. Ačiū.

R. MASIULIS. Ačiū už klausimą. Aš nespėjau atsakyti, bet, man atrodo, esu važiuavęs tuo keliu, tik senokai. Ar jis neveda prie Šalčios upės? Aš ten žvejoti važiuodavau, man atrodo, Šalčios upė, taip? Kažkaip neatkreipiau dėmesio, kad blogas, gal tiesiog upė taip traukė, kad... (*Balsai salėje*) Taip, iki upės geras. Pasidomėsime, dabar man sunku atsakyti, tikrai labai seniai buvau, negaliu pasakyti. Tikrai pasidomėsime ir atsakysime. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Seimo narys A. Dumbrava. Ruošiasi M. Adomėnas.

A. DUMBRAVA (TTF). Dėkoju. Žemės ūkio ministro norėčiau paklausti. Gerbiamasis ministre, norėčiau pasiskųsti, išsakyti tokias abejones dėl Nacionalinės mokėjimo agentūros darbo. Atėjo pas mane neseniai žmogus dėl parduotos karvutės. Šešios dienos kaip pridavė į kombinatą, po to nusipirko naują, bet Nacionalinė mokėjimo agentūra kažkaip nesuvedė į kompiuterį ir jam liepė gražinti atgal 900 eurų išmoką. Na, tikrai tokie dalykai yra gana keisti. Ir tas viskas buvo 2014 metais, vadinasi, po trejų ar po ketverių metų ateina tokios žinutės, kad žmogus privalo. Šiaip tai nebe pirmą kartą su tais gražinimais. Ar ten iš tikrųjų taip jau viskas griežta? Žmonės daugeliu atvejų nesupranta, kodėl taip atsitinka. Ką jūs apie tai manote? Ačiū.

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų turime apie 132 tūkst. pareiškėjų ir turime labai įvairių atvejų. Aišku, šiuo atveju labai reikėtų įsigilinti. Iš tikrųjų yra nustatytos datos, iki kada turi būti išlaikomas gyvulys, kad gautų tas išmokas. Reglamentavimas yra labai griežtas, ir agentūra neturi galimybės, kad, sakykim, jeigu pavėlavo, tai kažkaip padaryti išlygą, nes tai yra Europos Sąjungos pinigai. Jeigu yra auditas, yra tikrinama, tai yra taikomos sankcijos. Aš labai prašyčiau konkrečiai arba to žmogaus pavardę, tikrai išsiaiškintume ir pasikviestume agentūros specialistus, ir jeigu ten įmanoma ką nors... Tenka, deja, bet taip, tenka dažnai aiškintis, nes tikrai turime įvairių ir skirtingų situacijų. Ir jeigu pavyks padėti, tikrai padėsime.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia Seimo narys M. Adomėnas. Ruošiasi S. Gentvilas.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Ačiū. Aš norėčiau paklausti švietimo ir mokslo ministrės. Viešąją erdvę pasiekė žinios, kad prieš gerą mėnesį pasirašėte įsakymą skirti pusę milijono eurų Lietuvos edukologijos universiteto valgyklos rekonstrukcijai į valgyklą skaityklą. Seimas vis dar laukia Vyriausybės išvados ar darbo grupės išvados dėl universitetų optimizavimo. Ar toks pinigų skyrimas, kai dar nėra aiškus Edukologijos universiteto likimas, ar apskritai tų pastatų nereikės parduoti, nėra, švelniai tariant, valstybės išteklių neracionalus naudojimas?

J. PETRAUSKIENĖ. Ačiū už klausimą. Šis projektas, aš noriu pasakyti, yra tęstinis. Pradžia rekonstrukcijos yra nuspręsta ir patvirtinta ne vieno Seimo, vyksta nuo 2004 metų. Į pastato rekonstrukciją jau yra investuota 5,5 mln. eurų. Taip pat noriu pasakyti, kad įstatymo projektas, kur šis projektas buvo numatytas, taip pat buvo svarstomas Seime ir buvo svarstomas Švietimo ir mokslo komitete, pastabų taip pat nebuvo pateikta. Skiriama suma projektui pabaigti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia Seimo narys S. Gentvilas. Ruošiasi R. Žemaitaitis.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju Pirmininkui. Klausimą norėčiau adresuoti žemės ūkio ministrui B. Markauskui. Visų pirma, norėčiau pareikšti komplimentą maisto pramonės, ūkininkų vardu, kad aktyviai dirbate dėl eksporto, ir šiandien premjeras irgi akcentavo, kad Lietuvos ekonomiką kels eksportas. Jūsų pastangos matomos tiek susitikimuose su Azijos šalimis, tiek kitur. Bet aš norėjau paklausti dėl Nacionalinės žemės tarnybos, kurią jūs reorganizuojate. Visų pirma, maža pastabėlė, kad reikėjo priaugti iki „Hannerio“ masto, kad pati ministerija užsiimtų reforma. O šiandieninė reforma, jūs pataisykite ar praskleiskite užuolaidas, apima tik

10 % etatų mažinimą, iš esmės tuščių etatų mažinimą, o tarnybos direktorius, kuriam jūs pareiškėte nepasitikėjimą, net negavo atleidimo lapelio. Pavaduotojai, kurie žadėjo būti jų sąskaita atleidžiami, iš esmės perėjo į patarėjų statusą su ta pačia valstybės tarnautojo kategorija. Ar galėtumėte truputį plačiau papasakoti? Dėkui.

B. MARKAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū, Simonai, už klausimą. Aišku, labai gaila ir aš turiu pripažinti, kad, pasirodo, organizuoti ir susitarti dėl maisto produktų eksporto, ir gauti leidimus eksportuoti yra kur kas paprasčiau, negu reorganizuoti valstybines institucijas. Aišku, jūsų informacija nėra visiškai tiksli dėl pavaduotojų. Vienas pavaduotojas jau yra atleistas, kitas pavaduotojas, rodos, Užsienio reikalų ministerijos prašymu, nes užsiima sienos demarkacija, yra paliktas iki gegužės 20 dienos, ir mes turime jo pažadą, kada tas darbas bus baigtas, kad jisai išeis.

O dėl tarnybos vadovo, taip, deja, bet mūsų Valstybės tarnybos įstatymas ir valstybės tarnybos darbuotojų, dirbančių valstybės tarnyboje, apsauga ar jų statusas tikrai sukelia tokias problemas. Aš jau ne kartą, rodos, tris ar keturis, buvau pasikvietęs tarnybos vadovą ir dar kartą pareiškiau nepasitikėjimą, ir prašiau susitarti gražiuoju, bet kol kas to nepavyksta. Dėl skaičių, ką jūs paminėjote. Nėra tas skaičius, 10 %, jeigu skaičiuosime techninius darbuotojus, bet kalbant apie valdančius, apie vadovus, tai yra 30 %. Aišku, vienas dalykas.

Kitas dalykas, kad kur kas didesni mažinimą mes numatome rajoniniuose skyriuose. Vis tiek, aišku, ta priežiūros procedūra, juo labiau kad mes kalbame apie žemės reformos užbaigimą, tai, sakykim, pačios tarnybos, kuri ir daro iš esmės tą darbą ir užsiima valstybinės žemės kontrole, mums yra svarbu. Centrinė tarnyba turės stipresnį, bet kalbant apie rajoninius skyrius tikrai tas mažinimas bus didesnis.

PIRMININKAS. Dėkojame. Vietoj R. Žemaitaičio klausia V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (*TTF*). Ačiū, Pirmininke. Klausimą turėčiau švietimo ministrei. Vakar mūsų Sporto ir jaunimo komisija kartu su Sveikatos komiteto pakomitečiu domėjosi mūsų jaunimo fiziniu pasirengimu mokyklose. Kaip rodo ir Krašto apsaugos ministerijos specialistai, jiems trūksta mūsų armijoje žmonių, kurie tiktų žvalgybai. Nutarta, kad nuo kitų metų turėtų būti trys valandos per savaitę. Tačiau daugelis narių galvoja, kad trys valandos yra per mažai. Norint, kad pasiektų tinkamą fizinį pasirengimą, turėtų būti ne mažiau kaip penkios valandos. Kaip jūs galvojate?

J. PETRAUSKIENĖ. Ačiū už klausimą. Pirmiausia sveika gyvensena yra labai svarbi tiek švietimo sistemos, tiek ir apskritai visuomenės ugdymo sritis. Jeigu kalbame apie mokyklas ir jeigu remtumės tarptautine patirtimi, yra svarbu užtikrinti kokybišką užimtumą ir kokybišką sporto veiklą mokykloje, bet taip pat norėčiau atkreipti jūsų dėmesį, kad tai yra labai svarbi ir neformalaus švietimo dalis. Manychiau, kad yra labai svarbu paklausti vaikų ir jų šeimų, kiek jie sportuoja tik pamokų metu. Jeigu jie visai nesportuoja, nejudą po pamokų, manychiau, visų problemų vien tik didindami pamokų skaičių neišspręsimė.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys S. Jovaiša. Ruošiasi A. Armonaitė.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū, Pirmininke. Aš sveikatos ministrai norėjau klausimą. Dabar čia tas vėjus dėl 10 %, aš nesigilinsiu dėl vaistų kainų. Paprastas dalykas, ar ministerija nebandys megzti kontaktų su kitomis valstybėmis ir bendrai kartu dalyvauti konkursuose, taip laimėdami dėl kainos? Žinome, jeigu lenkai sugeba 40 % ir daugiau turėti pigesnius vaistus ar Bulgarija, man teko girdėti, tai galbūt tikrai siųskime žvalgus ir kažkokius rezultatus ten bandykime pasiekti su jais. Ačiū už atsakymą.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Labai ačiū už klausimą. Ne tik bandysime, bet jau ir darome. Lietuva kartu su Slovėnija, Vengrija, Lenkija pasirašė susitarimą ir dabar dirba grupė, kaip suderinti šalių teisinį reguliavimą, kad šalys galėtų kartu derėtis dėl ypač brangių vaistų, kur mes iš tikrųjų išleidžiame labai daug. Taip pat prieš dvi dienas grįžau iš Danijos, kuri jau 17 metų turi tokią kaip centrinę perkančiąją organizaciją ligoninėms pirkti medikamentus centralizuotai, tuos pačius generinius medikamentus. Sutarėme, kad siųsime ten žmones mokytis ir perimti tą

gerąją praktiką. Kaip ir sakiau, ne tik žadame, bet jau ir darome, kad atsirastų ir bendradarbiavimas, ir ateityje, tikiuosi, ir bendri pirkimai.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė A. Armonaitė. Ruošiasi... V. Kamblevičius jau kalbėjo. M. Majauskas.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Aš klausimą turiu švietimo ministrei dėl liūdnai pagarsėjusių tikybos pamokų Telšių Žemaitės gimnazijoje. Čia gimnazistams sovietiniams laikams būdingu stiliumi, melo propagandos stiliumi yra kalbama apie gėjų kani-balizmą. Man atrodo, kad tiek man, tiek jums 2017 metų Lietuvoje tai yra sunkiai įsivaizduojami dalykai. Ir aš norėčiau pasiteirauti, ką jūs darysite dėl susidariusios situacijos Telšiuose? Ką darysite apskritai, kalbu apie ugdymo programas, kad mes išsiaiškintume, galbūt ir daugiau tokių mokyklų ir tokių pamokų yra? Ir ką darysite dėl lytiškumo pamokų? Tai gana svarbus dalykas, kad mes nepaliktume erdvės tokioms keistoms interpretacijoms Lietuvos mokyklose. Dėkoju.

J. PETRAUSKIENĖ. Ačiū už klausimą. Tikrai labai apmaudu, kad vesdami dorinio ugdymo pamokas mokytojai naudojami mėgėjiška informacija, nesiremia moksliniais tyrimais, nesiremia netgi ugdymo programomis. Tokia situacija yra tikrai netoleruotina, bet ką tai atskleidžia? Tai atskleidžia, kad pagrindiniai dalykai, kas yra švietimo sistemos širdis, t. y. ko mokome, kaip mokome ir kas moko, yra keistini. Tai, kokia informacija mus pasiekė iš žiniasklaidos priemonių, pateikus kelias skaidres, kas buvo rodoma vaikams, tikrai neturėtų pasiekti nei jų akių, nei jų ausų.

Pirmiausia atsakomybės, kiek irgi žiūrėdama žiniasklaidos priemonės matau, ėmėsi, kas ir turėtų imtis, mokyklos vadovybė, mokyklos bendruomenė, mokyklos taryba ir savivaldybė. Nemanau, kad tokią medžiagą teikdama mokiniams mokytoja toliau gali dirbti. O Švietimo ir mokslo ministerijos atsakomybė yra ugdymo programų pertvarka, mokytojų kvalifikacijos kėlimas. Tokie žingsniai ir yra numatomi. (*Balsai salėje*)

Dėl lytiškumo pamokų, taip, esu ne kartą susitikusi ir su moksleivių bendruomene, ir su mokytojų bendruomene. Yra parengta ilgai ir sudėtingai rengta Sveikos gyvensenos, pasirengimo šeimai ir lytiškumo programa. Kaip tik noriu informuoti, atrodo, prieš porą dienų buvome susitikę su įvairių mokyklų asociacijų atstovais, moksleiviais, programos rengėjais, Tėvų forumu ir aptarėme, kaip turėtume pasirengti kartu programos įgyvendinimui. Ugdymo plėtotės centras sudėliojo visą pagalbą mokyklai programą. Manau, kad tuo keliu ir turime eiti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys M. Majauskas. Ruošiasi E. Gentvilas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, Pirmininke. Aš noriu paklausti finansų ministro V. Šapokos. Vyriausybė deklaruoja, jog socialinės atskirties mažinimas yra vienas iš pagrindinių prioritetų, ir apie tai mes kalbėjome pristatant Vyriausybės veiklos ataskaitą Biudžeto ir finansų komitete. Bet iš jūsų darbų kol kas to nematyti, gal net matyti priešingai. Ar nemanote, kad pridėtinės vertės mokesčio lengvatos naikinimas centralizuotam šildymui iš tikrųjų didins socialinę atskirtį? Ar nemanote, jog bandydami nubausti kelis procentus galbūt turtingai gyvenančių žmonių, kurie gyvena daugiabučiuose, iš tikrųjų nubausite 97 % ar 95 % vidurinės klasės žmonių, kurie iš tikrųjų gyvena daugiabučiuose? Ar nemanote, jog siūlydami kompensacijų tvarką, ar nematote bėdos, jog padarysite 100 tūkst. papildomai socialinės paramos gavėjų? Ar nemanote, jog tai yra moralinė žala daugiabučių namų gyventojams? Ar nemanote, jog tas papildomas 100 tūkst. gyventojų...

PIRMININKAS. Laikas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). ...kurie turės kreiptis, nesikreips dėl sudėtingos socialinės stigmos, dėl savivaldos biurokratinių procedūrų...

PIRMININKAS. Ačiū. Laikas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). ...ir negaus tos paramos? Ar nemanote, jog yra didelė bėda, jog didelė žmonių dalis yra?..

PIRMININKAS. Dėkojame. (*Balsai salėje*) Prašom atsakyti, kam buvo skirtas klausimas.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Nemanau. Tai viena. Šiuo atveju reikėtų atkreipti dėmesį. Socialinės atskirties mažinimas, pajamų nelygybės mažinimas priklauso nuo to, ar valstybė efektyviai naudoja įvairias lengvatas ar paskatas. Vyriausybė yra išreiškusi poziciją dėl PVM lengvatos šildymui, jog ji nėra socialiai orientuota.

Dabar klausdamas apie tai, ar nepadarysime žalos ir ar tai nėra priešingas veiksmas skurdui mažinti, kalbate apie vidurinę klasę ir turtingąją klasę. Turime fokusuoti visas lengvatas, paskatas ir pajamų nelygybės mažinimo priemones labai efektyviomis priemonėmis, kurios būtų orientuotos į tikslą, o ne dalinti labai ribotus Lietuvos finansinius resursus visiems.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys E. Pupinis. Ruošiasi G. Vaičekauskas.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Norėčiau paklausti gerbiamojo premjero. Žinia, turbūt vienas iš svarbiausių klausimų šiuo metu, laukiamų čia, Seime, – Darbo kodeksas. Iš tiesų jis buvo atidėtas, atidėtas iki liepos 1 dienos. Pagal viską galėtų įsigalioji, jeigu nieko neįvyktų. Tačiau, kaip žinoma iš jūsų pranešimų, vis dėlto vyko derybos ir tose derybose pasiekti keli punktai, kurie vis dėlto netenkina profsąjungų. Iš tikrųjų kokie jūsų siūlymai bus ir kokie sprendimai? Ar priimti su tais punktais, kurie nieko nereiškia, nes iš tikrųjų profsąjungos nerimsta? Toliau kitas variantas, jeigu bus tas sprendimas nepriimtas, įsigalios liepos 1 dieną, kaip ir numatyta, ar vėl bus atidėta?

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Darbo kodekso pusės metų pauzė, kuri buvo paimta, aš jau šiandien tribūnoje kalbėjau, gaila, kad nebuvo jūsų, buvo suteikta tam, kad visos šalys galėtų grįžti į socialinio dialogo kelią, tiek profesinės sąjungos, atstovaujančios darbuotojams, tiek darbdaviai ir Vyriausybė. Buvo „atidaryti“ tie derybiniai skyriai, kurie galbūt buvo priimti, anksčiau panaudojus vienokį ar kitokį spaudimą, ir buvo labai aiškiai išsakyta Vyriausybės pozicija, kaip vienos iš šalių Trišalės tarybos, kad dėl šių pozicijų reikia derėtis, deramasi ir derybų metų siekiama tam tikro kompromiso.

Dabar man keista girdėti, kad viena pusė, galbūt net ne asocijuotos struktūros, bet atstovaujančios institucijos, tokios kaip Laisvosios rinkos institutas, sako, kad nieko čia *nesuliberalėjo* darbo santykiai, laimėjo profsąjungos. Kai kurios profesinės sąjungos įvardina, kad profesinės sąjungos nieko nelaimėjo, laimėjo darbdaviai. Tikrai esmė, kad niekas nelaimėjo, bet laimėjo vienas dalykas – socialinis dialogas. Jie susitarė tarpininkaujant Vyriausybei, ir mūsų frakcijos pozicijas mes jau svarstėme koalicijos taryboje, kad tai, kas yra suderėta, perkeliama į įstatymą. Vakar, jeigu neklystu, ar praeitą savaitę Vyriausybės posėdyje mes priėmėme tas įstatymų pataisas, pateikėme Seimui. Valdančioji koalicija, aš, kviečiame ir jus, kurie tikrai nori mūsų ekonomikos augimo ir mūsų darbuotojų saugumo, ir darbo užmokesčio kėlimo, palaikyti tai, kas yra suderėta.

Dėl tų pasiūlymų, kurie liko neišspręsti, kurių dar bus priregistruota dėl tų projektų, įsigaliojus įstatymui liepos 2 dieną, vėl dirbs Trišalė taryba ir tokiu socialinio dialogo principu ieškos kompromiso, nes be šito nieko nebus. Taip pat tikiuosi jūsų visų palaikymo, kodeksas bus priimtas, kas yra suderėta, kas labai svarbu, nebus iškreipta derybų esmė, t. y. mes nedarysime intervencijų, ir jis įsigalios liepos 1 dieną. Aš esu įsitikinęs, kad tai bus nauda ir Lietuvos ūkiui, ekonomikai, ir darbuotojams, ir toms organizacijoms, kurios atstovauja darbuotojams.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys G. Vaičekauskas.

G. VAIČEKASKAS (*LSF*). Ačiū už suteiktą galimybę paklausti premjero. Gerbiamasis premjere, jūs žinote, kiek turi būti Seimo narių. Jų turi būti mažiau. O ar jūs žinote, kiek turi būti valstybės tarnautojų, klerkų, pareigūnų ir t. t.? Ačiū, kad išklausėte.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Ačiū. Šiandien ir tribūnoje minėjau Valstybės kontrolės tam tikras išvadas, kurios yra žinomos apie mūsų viešąjį sektorių. Mūsų manymu, Vyriausybė šia kryptimi ir darbuojasi, mes orientuojamės į viešojo sektoriaus atsakingumą ir efektyvumą. Nesiorientuojame, kad reikia būtinai 10 ar 20 %, kas čia bandoma pasakyti, kai kur sumažinti, norint efektyviai vykdyti funkcijas, motyvuoti tuos darbuotojus. Faktas, kad viešasis sektorius šiandien yra per didelis, atsižvelgiant į viską, taip pat ir į gyventojų skaičių, kai kurios vykdo-

mos funkcijos yra perteklinės, nereikalingos. Išsprendę esminius valstybės arba viešojo sektoriaus efektyvios veiklos klausimus mes ir pasakysime, kiek turi būti valstybės tarnautojų.

PIRMININKAS. Dėkojame. Vyriausybei skirtas pusvalandis išseko. Dėkojame už dalyvavimą. Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotoja I. Degutienė.

PIRMININKĖ (I. DEGUTIENĖ, TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, tęsiame posėdį.

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 4 ir 13 straipsnių pakeitimui ir įstatymo papildymo 13¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-250(2) pateikimas. Kviečiu L. Kasčiūną. Ir antrasis yra L. Kasčiūno klausimas. Tai gal galėtų grįžti į salę?

Opozicinės Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos darbotvarkė

15.33 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-326 (pateikimas)

Kol grįš Laurynas, kviečiu G. Skaistę. Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-326.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sveiki, gerbiami kolegos. Išties parengto įstatymo tikslas yra iš apmokestinamųjų gyventojų pajamų mokesčių pajamų išskaityti ne tik už pirmąjį išsilavinimą išleistas lėšas išsilavinimui įgyti, bet taip pat ir už antrąjį, ir už trečiąjį išsilavinimą. Išties šiandien įvairios tarptautinės organizacijos ne kartą yra pareiškusios pastabų dėl tam tikrų darbuotojų kvalifikacijos išsiskyrimo, t. y. dėl to, ką siūlo šiandien darbuotojai, ir to, ko nori darbdaviai iš savo darbuotojų.

Europos profesinio mokymo plėtros centras („Cedefop“) yra padaręs tyrimus ir prognozes, kad per ateinančius metus aukštos kvalifikacijos darbuotojų poreikis bus linkęs tik augti, tuo tarpu žemos kvalifikacijos darbuotojų poreikis bus linkęs mažėti. Taip pat Tarptautinė darbo organizacija irgi išskiria labai svarbų darbuotojų kvalifikacijos kėlimo aspektą, kad išties darbuotojų įgalinimas ir suteikimas jiems kvalifikacijos pagerina jų derybų pozicijas ir tuomet jie gali iš tiesų išeiti iš šešėlio ir efektyviau bendradarbiauti su savo darbdaviais dėl savo darbo užmokesčio. Taip pat Europos Komisija savo pateiktoje ataskaitoje nurodo, kad suaugusiųjų mokymas Lietuvoje yra itin žemo lygio: 2014 metais jis siekė 5 %, kai Europos Sąjungos vidurkis yra 10,7 %. Kalbėdama apie būtent šį konkretų įstatymo projektą, noriu priminti truputį priešistorę, kad ši lengvata anksčiau galiojo ne tik dėl pirmojo, bet ir dėl kitų išsilavinimų, gautų vėliau, bet 2008 metais, artėjant krizei, kai buvo taupomos lėšos, ta lengvata buvo sumažinta. Šiandien manau, kad tikrai Lietuvos ekonomikos augimas leidžia mums tą lengvatą sugrąžinti ir parodyti valstybės prioritetą, kad išsilavinę žmonės, gebantys žmonės yra mūsų prioritetas.

Šio projekto tikslas ir buvo paskatinti darbuotojus naudoti naujas technologijas, pereiti iš žemo ar krintančio į augančio ar aukštesnio produktyvumo ekonomines veiklas. Išties kartais žmonės yra įgiję išsilavinimą prieš 20 ar 30 metų ir šiandien jų įgytos žinios ir kvalifikacijos darbo rinkoje nėra paklausūs, todėl manau, kad tokia lengvata galėtų pasinaudoti ypač tie žmonės, kurie gana seniai įgijo kvalifikaciją. Taip pat viena iš tokių tikslinių grupių yra statuliniai pareigūnai, kurie įgiję kvalifikaciją, pavyzdžiui, baigę Policijos akademiją, po 20 ar 25 metų išeina į pensiją, tačiau jų kvalifikacija toliau darbo rinkai yra nenaudinga ir jiems lieka tiesiog tokios pareigybės kaip apsaugininkai ir t. t. Manau, kad atnaujinę savo kvalifikaciją jie tikrai galėtų kurti didesnę pridėtinę vertę. Toks buvo įstatymo projekto tikslas.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolege. Jūsų klausia V. Sinkevičius. Nebeklausia. Tada R. Sinkevičius.

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Miela kolege, idėja iš tikro labai patraukli ir tai atitinka tikslą mokytis visą gyvenimą, prisitaikyti prie aplinkybių.

Dėl statutinių pareigūnų būčiau linkęs su jumis diskutuoti. Įgydamas savo tiesioginę profesiją ar kariškis, ar kitas statutinis pareigūnas kartu turėtų mokytis ir civilinės specialybės ir išeiti parengtas – ir, ir. Bet, sakykite, kiekvienas geras daiktas kainuoja. Kas padengs tą mokymosi lengvatą ir kiek reikės pinigėlių?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad būtų reikalinga Vyriausybės išvada, nes tikrai reikia paskaičiuoti konkrečius skaičius, tačiau galiu pasakyti, kad per pastaruosius metus – nuo 2010 metų iki 2015 metų – šia lengvata pasinaudojo vis mažiau žmonių. Anksčiau, 2010 metais, pasinaudojo 100 tūkst., o 2015 metais šia lengvata pasinaudojo tik 45 tūkst. žmonių. Per pastaruosius metus visiems tiems žmonėms lengvata kainavo 6,3 mln. eurų. Išties aš manau, kad, Vyriausybei apskaičiavus, kiek galėtų kainuoti tokia lengvata, svarstymo metu būtų galima apsispręsti. Šiandien spėlioti turbūt būtų ne visai tikslinga. Kita vertus, noriu pasakyti, kad visos kvalifikacijos, įgytos tų žmonių, vėliau sugrįžta didesniais mokesčiais, didesniais darbo užmokesčiais ir visa tai tikrai nepradingsta.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama kolege, suaugusiųjų rengimas numatytas mūsų įstatymų bazėje, yra mokymo centrai. Ar būtina žmogui iš naujo dar mokytis ketverius ar penkerius metus, kad įgytų antrąjį aukštąjį išsilavinimą, jeigu jis nori pakeisti profesiją? Tam yra pigesnių būdų ir trumpesnis laikotarpis. Kadangi dėl pinigų jau klausė, tai mano klausimas būtų. Matau, iniciatoriai, asmeniškai jūs įsirašėte, ar į jus su kokiomis nors grupėmis... interesų grupė kreipėsi? Iš kur kilo ta idėja, nes, kaip sakau, yra galimybės pakeisti profesiją nereikalaujant didesnių išlaidų?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties, kadangi pati atėjau iš mokslo srities, teko analizuoti, ir gana nemažai, mokslinių tyrimų šioje srityje. Taip pat ir pati skaičiavau, analizavau, yra parengta ir tam tikra ekonominių galimybių studija, kurią su kolegomis išleidome. Išties tos idėjos dėl gyventojų kvalifikacijos kėlimo gimė daugiau iš mokslinių studijų. Kita vertus, kitos galimybės, kurios yra numatytos Užimtumo rėmimo įstatyme, kurias valstybė remia, dažniausiai yra skirtos tiems žmonėms, kurie arba jau yra praradę darbą, arba įmonė jau yra informavusi, kad jie bus atleisti. O tokiems žmonėms, kurie nori pereiti į kitą aukštesnio produktyvumo veiklą, iš tikrųjų jokių lengvatų nėra. Iš tiesų tai yra žmogaus apsisprendimas, kad aš noriu ką nors savo gyvenime uždirbti geriau ir noriu investuoti į savo išsilavinimą. Manau, kad čia rodoma principinį valstybės požiūrį, kad skatiname tokius dalykus.

PIRMININKĖ. Taigi dėkoju pranešėjai. Nėra norinčių kalbėti prieš. Gerbiama Viktorija, jūs labai norite už kalbėti? (*Balsai salėje*) Prašau tada. Gerbiama Viktorija, kalbate už?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, XXI amžiuje ypatingą svarbą ir ypatingą aktualiją įgyja mokymosi visą gyvenimą klausimas. Aš labai norėčiau paraginti palaikyti šį projektą. Žinoma, Vyriausybės išvada bus būtina, nes reikia tikrai žinoti, kiek lėšų jam prireiktų, tačiau tikrai sveikinu tokią iniciatyvą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gal galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*: „Balsuojame.“) Balsuojame. Kas po pateikimo pritariate Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 61 Seimo narys: už – 24, prieš – 11, susilaikė 24. Po pateikimo nepritarta.

Tada turime apsispręsti, ar grąžiname iniciatoriams tobulinti, ar atmetame. Jeigu grąžiname iniciatoriams tobulinti, balsuojame už, už atmetimą balsuojame prieš.

Balsvo 63 Seimo nariai: už – 42, prieš – 21. Grąžinta iniciatoriams tobulinti.

15.43 val.

Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 4 ir 13 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-250(2) (pateikimas)

Matau, jau grįžęs L. Kasčiūnas. Kviečiu į tribūną pateikti Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo 4, 13 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 13¹ straipsniu įstatymo projektą.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, suprantu, kad šiandien po tokios politinės atmosferos opozicinė darbotvarkė yra beveik pasmerkta. Man pasakojo, aš dar nebuvau Seime, bet praeitoje kadencijoje, kai čia buvo Darbo partija, ji šluodavo bet koku atveju, kas ateidavo iš opozicijos, ar ten geri projektai, ar negerai. Aš vis labai tikiuosi, kad čia ne Darbo partija, kad Darbo partijos tradicijų šiame Seime jau nebus. Todėl bus puiki proga patikrinti visa tai.

Iš tiesų noriu pakalbėti su jumis apie regioninę politiką, regioninę politiką, kuri tikrai sutelkė daug mūsų visų dėmesio šiuose rinkimuose, nuskambėjo daug pažadų, daug įsipareigojimų. Matome rimtas transformacijas mūsų valstybėje, iš tikrųjų virstame vieno miesto valstybe, Vilniuje jau sukonzentruota daugiau nei 40 % bendrojo vidaus produkto, pridėję dar Klaipėdą ir Kauną, turime iš viso 72 % bendrojo vidaus produkto, o visa kita likusiai Lietuvai. Akivaizdu, kad turime apsispręsti, ar tokia Lietuva yra mūsų kelias, ar vis dėlto reikia mėginti kurti regionų Lietuvą.

Aišku, tos dvi Lietuvos ar kelios Lietuvos, tie terminai, kuriuos jūs puikiai žinote, yra iš tikrųjų rimta problema. Vien tai, kad darbo užmokestis už tą patį darbą didmiesčiuose ir regionuose skiriasi trečdaliu, yra rimta problema, kad nedarbo lygis skiriasi du kartus, ypač tarp jaunimo, yra labai rimta problema. Tai, kad kaimiškose vietovėse per dešimtmetį sumažėjo gyventojų nuo 17 iki 20 %, irgi yra labai rimta problema. Vyksta migracija, tiek vidinė į didmiesčius, tiek išorinė į užsienio šalis. Natūralu, kad pabandyti sustabdyti šį procesą, pabandyti sukurti regionų Lietuvą vis dėlto yra mūsų įsipareigojimas ir mūsų visų, nepaisant, kokiai politinei jėgai mes atstovaujame.

Be abejo, regioninė politika yra sudėtingas klausimas, neužteks vieno ar kito įstatymo. Reikia sisteminio požiūrio, reikia skatinti, viena vertus, verslą, kad jis kurtų darbo vietas regionuose. Kita vertus, kai kalbi su verslu regione, jis aiškiai sako, žinote, čia bedarbių lyg ir nemažai, bet dirbančių, galinčių dirbti tą darbą, kurio reikia mums, nėra. Turime struktūrinio nedarbo problemą, turime uždara ratą. Kitaip tariant, neužteks vien ekonominių paskatų per mokesťines lengvatas verslui, reikia būtinai skatinti šeimas, jaunus žmones kurtis regionuose, susieti su regionais savo ateitį. Ir tam reikės, be abejo, specialių Vyriausybės priemonių.

Todėl aš čia ir esu tam, kad pasiūlyčiau pataisą dėl Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo, ir būtų numatyta papildoma 15 % parama toms jaunosioms šeimoms ar toms kategorijoms asmenų, kurios gyventų ir ruošųsi gyventi ne Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje ir ne kurorto statusą turinčiose teritorijose, kad šalia jau dabar esančių galimybių gauti valstybės paskatą kreditui prisidėtų dar papildomi 15 %. Aš tik noriu akcentuoti, kad pagal šiuo metu galiojantį Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymą jaunos šeimos, auginančios vieną ar daugiau vaikų ar įvaikių, ir šeimos, kuriose vienas iš vaikų ar įvaikių tėvų yra miręs, turi teisę į paramą pirmajam būstui įsigyti. Joms apmokama 10 % suteikto valstybės būsto kredito. Kita kategorija – teisę į valstybės paramą pirmajam būstui įsigyti turi asmenys, likę be tėvų globos iki jiems sukanka 35 metai, ar jų šeimos, taip pat šeimos, auginančios tris ar daugiau vaikų, neįgalieji arba šeimos, kuriose yra neįgaliųjų. Tai šitos dvi kategorijos jau dabar įtvirtintos įstatyme. Viena turi 10 % galimybę kompensuoti savo kreditą, kita turi 20 %. Mano pasiūlymo esmė: tie žmonės ir tos šeimos, kurios patenka į šiuos apibrėžimus, jeigu jie įsikuria ir nori įsigyti būstą ne didmiesčiuose ir ne kurortinėse zonose, galėtų gauti dar papildomą 15 % paramą iš valstybės.

Kita idėja, papildoma idėja to paties įstatymo pataisos yra laisvos valstybinės žemės sklypų, tinkamų gyvenamųjų namų statybai, perleidimas, t. y. įtvirtinti nuostatą, jeigu yra laisvos valstybinės žemės, kad būtų numatytas Vyriausybės mechanizmas, kaip šeimoms, kurios nori įsikurti regionuose, Vyriausybės nustatyta tvarka būtų galima suteikti galimybę ja naudotis, galų gale galbūt išsipirkti, be abejo, įdedant saugiklius, kad 10 metų nuo įsigijimo nebūtų galima perleisti jokiai kitai nuosavybei.

Tokia trumpai mano pasiūlymo esmė. Tas pasiūlymas būtent orientuotas į tą vieną svarbių regioninės politikos krypčių – skatinti jaunas šeimas kurtis regionuose. Noriu pabrėžti, kad šitas pasiūlymas, šita idėja yra numatyta ne tik Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų programoje, bet lygiai taip pat ji buvo numatyta ir Valstiečių ir žaliųjų sąjungos programoje. Tai yra mūsų visų bendras reikalas. Tikiuosi, ne taip svarbu, kas tą dalyką inicijuoja, kas tą dalyką pristato, o svarbu tai, kad mes turėtume bendrą sutarimą ir bendrą matymą varдан tos Lietuvos. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai dėkoju jums, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, iš tiesų šiuo metu Lietuvoje tokia situacija, kad visos politinės partijos pasisako, kad reikia spręsti regionų problemas. Kad tikrai yra daug problemų, visi pripažįsta. Žiūrėdami į tokias priemones, kurios yra siūlomos skirtingų partijų programose, mes matome, kad jos iš esmės sutampa. Mes visi turime panašų požiūrį ir aš labai tikiuosi, kad nebus čia kokio nors išsiskyrimo. Ar jūs negalvojote apie tai, kad reikėtų galbūt kokio nors nacionalinio susitarimo? Esame susitarę dėl gynybos klausimų, dėl kitų dalykų, bet gal ir dėl regioninės politikos konkrečių projektų reikėtų mums susitarti ir nustoti konkuruoti?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Miela kolege, labai ačiū už daugiau gal tokią pastabą, aš visiškai pritariu jūsų mintims. Be abejo, yra turbūt ir ideologinių skirčių, gal yra Liberalų sąjūdžio vienoks ar kitoks požiūris į tai, kaip dabar ta Lietuvos raida vyksta, ar čia turi valstybė kištis, ar ne. Bet aš manau, kad tikrai reikia tokio susitarimo, tikrai reikia tokios galbūt šiuo atveju neideologizuotos diskusijos, dalykinės diskusijos. Aš labai tikiuosi, kad mus Vyriausybė ir pakvies į tą diskusiją. Šiandien Vyriausybė skaičiuoja 136 dieną, laukiame tų reformų, laukiame visų tų paketų, susijusių ir su regionine politika. Kol jų dar nėra, na, mes registruojame pasiūlymus ir prašome paramos šioms pasiūlymams. Galbūt juos bus galima įkomponuoti į bendrą reformų paketą. Dėl to mes atviri ir einame pirmyn kartu, kartu einant bus lengviau įveikti tas visas kliūtis.

Manau, kad visos jūsų išsakytos idėjos yra labai teisingos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia V. Sinkevičius. (*Balsai salėje*)

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Pirmiausia norėčiau Lauryno paklausti, ar jis žino, koks yra valstybės biudžetas ir kiek jis tame biudžete numatė pinigų siūlomiems savo pakeitimams ir tai puikiai idėjai? Aš labai žaviuosi, nes buvimas opozicijoje tuo ir yra žavus, kad iš tiesų tu už nieką neatsakai ir gali siūlyti idėjas, kurios jau yra numatytos Vyriausybės programoje į priekį. (*Balsai salėje*) Irena, prašau nesakyti, koks yra valstybės biudžetas. Tai tiek.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, labai ačiū. Aš atsakysiu jums į klausimą. Mes buvome apskaičiavę, kai anksčiau buvo šitas įstatymas, kuris jau galioja, turėjo numatytą eilutę ankstesniais metais, tai kalbėdavome apie 30 mln. eurų. Dabar su tomis pataisomis ir pasiūlymais, aš manau, čia kalbama apie papildomų kokių 15 mln., ne daugiau.

Noriu iš karto pabrėžti, kad visi šitie dalykai, apie kuriuos aš kalbėjau, yra susiję su aiškiais pajamomis tų šeimų, kurios patenka į apibrėžimą. Įstatyme yra numatytos labai aiškios pajamos, kurių neviršijus tiktai šeimos gali aplikuoti į tas... sakykime, norą gauti tą valstybės kompensaciją. Mes su jumis, manau, nepatektume į šitą apibrėžimą, o paliktume visa tai kukliau gyvenančioms šeimoms. Reikia galvoti apie tai, kad galbūt tą kartelę galima būtų net ir pakelti.

Atsakymas būtų toks, kad reikės Vyriausybės išvados bet kokių atveju dėl šito projekto, tai ir sakau, viskas vis tiek yra jūsų rankose. Manau, kad būtų kalbama apie 15 mln. eurų, bet kalbama apie Lietuvos ateitį, apie Lietuvos modelį, apie regionų ateitį, kas turbūt visada buvo svarbu Valstiečių ir žaliųjų sąjungai.

PIRMININKĖ. A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, jeigu jūs labai norėsite, aš galėsiu jums papasakoti, kas čia būdavo, kai valdžioje būdavo A. Kubiliaus Vyriausybė – ji ne tik neleisdavo pristatyti, bet nušluodavo visus vadovus, kitaip mėstančius. (*Balsai salėje*) Istorijos mes galime papasakoti labai daug.

Mano klausimas būtų, pastaba dėl 3 straipsnio 2 dalies, apie tai kalba ir Teisės departamentas, tai yra kas nutinka, jeigu per nustatytą laiką nepastatai namo?

Ir antras trumpas klausimas: ar nereikėtų visgi apibrėžti didesnės ribos apie didžiuosius miestus? Nes nuvažiavus 10 kilometrų nuo centro – jau Vilniaus riba. Ir visi statys ne kur nors Skuode, Kupiškyje, Naujojoje Akmenėje, o čia, 10 kilometrų nuo Seimo.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū už klausimus. Iš tiesų Teisės departamentas išreiškė mintį apie tai, kad įstatyme turi būti kuo konkrečiau numatyti žemės sklypų dydžiai ir visa kita. Bet, aš manau, puikiai suprantame, kad visas tas darbas patikslinant viską vyksta komiteuose ir tą galima bus puikiai padaryti kartu su Vyriausybės atstovais ir panašiai.

Manau, kad dar svarbesnis klausimas, kurį jūs iškėlėte, dėl tų galbūt žiedinių savivaldybių, vadinkime jas taip. Galvojau, kaip jas įrašyti, suprasdamas tą niuansą, kad Vilniaus rajonas tam tikra prasme yra čia pat ir tai yra prestižinės vietos ir panašiai. Tai irgi apie tai reikėtų galvoti. Sutinku, kad tai yra tiesiog atviras startas tam apibrėžimui – surasti apibrėžimą, formulę. Tos pastabos tikrai yra labai teisingos. Bent jau kalbant apie Vilnių, Kauną ir Klaipėdą reikėtų galvoti apie tuos dalykus.

PIRMININKĖ. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiamas kolega, norėjau paklausti, ar jums yra žinoma bendra paramos būstui sistemos situacija ir ar nagrinėjote Valstybės kontrolės ataskaitą apie tai, kas vyksta? Mano klausimas toks pusiau retorinis: kodėl jūs operuojat Valstiečių ir žaliųjų sąjungos programa, puikiai suprasdamas ir žinodamas tikriausiai, aš nežinau, gal nežinote, kad mūsų nuostata yra kitokia? Mūsų nuostata yra pakeisti apskritai paramos būstui regionuose principą ir nesieti jo su pajamomis. Tikrai tas susiejimas su parama sugalvotas iš esmės toks labai liberalus, jis neduoda reikiamos naudos. Mūsų programoje yra numatytos visai kitos priemonės. Šiandien aš negaliu balsuoti už jūsų pataisas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerai. Gerbiamas Tomai, nelabai tikėjausi jūsų balso, tiesą sakant, dėl to labai nenustebinote šituo aspektu. Bet aš atsakysiu labai paprastai. Jūsų Vyriausybei jau yra 136 dienos, dirba, jau šimtadienis praėjo, atšventėme. Man reikėjo šitam pasiūlymui įregistruoti, na, savaitės. Savaitės tam, kad mes jį būtume įregistravę, dar net Vyriausybės programos nebuvo.

Aš nematau, apie ką mes galime diskutuoti, štai ta yra problema. Jeigu taip būtų, ką jūs sakote, pateikta, formulė atsieta nuo paramos, galbūt būtumėte gavę mano balsą, nebūčiau registravęs ar nebūčiau net kėlęs šito klausimo. Neturime apie ką kalbėti, dėl to esu čia ir prašau palaikymo, kad būtų bent jau apie ką kalbėti. Jeigu jūs turėsite savo pasiūlymą, juos galbūt integruosime, susiesime ir turėsime bendrus sprendimus. Kol kas situacija yra tokia, atsi-prašau, bet kamuoliukas jūsų pusėje, ne mano.

PIRMININKĖ. Klausia V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (*TTF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų sveikinu už tokią gerą idėją ir niekaip negaliu suprasti Ekonomikos komiteto pirmininko V. Sinkevičiaus, sako, ar žinai, kiek yra pinigų biudžete? Jei mes taip kalbėsime, kiek tų pinigų, tada, vyrai, nekalkėkite apie jokios emigracijos sustabdymą! Nėra pinigų – reikia ieškoti pinigų, reikia imti paskolas, bet neleisti, kad visa Lietuva išvažiuotų, visi žmonės iš Lietuvos.

Mano pasiūlymas būtų, Laurynai, ar nepagalvojai, kad kraštiniuose rajonuose, pasienio, kur išvis baigia žmonės išvažiuoti, turėtų būti daugiau negu 15 %, ypač kraštiniuose rajonuose, kur jau baigia išvažiuoti Lietuva? Kaip jūs į tai žiūrite?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Aš tikrai atviras įvairiems pasiūlymams. Jeigu mes galėtume rasti kokią nors pusiausvyrą, logika tam tikra vidine pagrįsta, kodėl gi ne.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Laurynai, gerbiu už iniciatyvą, tikrai nelabai man suprantamas išskiriamas. Panevėžys, pavyzdžiui, prasčiau gyvena negu Jonava, Visaginas arba Mažeikiai, nors jūsų projekte nėra įvardintas. Pramoniniai miestai kaip ir gautų tą lengvatą, o, pavyzdžiui, Panevėžys negautų.

Bet aš principinį klausimą. Mes, liberalai, skatiname nuosavybę, bet iš esmės apie ką čia kalbama, kad žmonėms, kurie šiaip nesugeba įsigyti turto, bus peršama nuosavybė, kreditai. Ir kai mes matome, po 2008 metų krizės iš esmės kas emigravo – žmonės, kurie pasiskolino, negalėjo grąžinti kredito ir bijodami prarasti jau įmokėtas įmokas emigravo tam, kad susimokėtų kredito įmokas. Aš verčiau matyčiau nuomos rinkos skatinimą, nes visuomenėje yra klasė žmonių, kurie niekada nesugebės turėti nuolatinių pajamų, ir tai yra pasaulinis *trendas*.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Žinote, man dabar galbūt būtų sunku atsakyti, nesu pasidaręs emigracijos priežasčių analizės. Galbūt tie dalykai ir paskolos paskatino tam tikrus judėjimus iš didmiesčių tam tikrą segmentą žmonių, kur yra brangi nuosavybė. Bet, sakykime, regionuose tos kainos arba tie dalykai, kuriuos reikės grąžinti, nėra tokio dydžio, kad būtų galima tai vadinti ta varomąja emigracijos jėga.

Bet jūsų pastaba dėl Panevėžio ir Šiaulių – taip, iš tikrųjų aš pats dar nesu šimtu procentų tikras, ar jie turi būti tame sąraše. Aš manau, kad jie turėtų būti čia, juos galbūt reikėtų išbraukti ir palikti tikrai Vilnių, Kauną ir Klaipėdą, pavyzdžiui, su žiedinėmis savivaldybėmis. Tiesiog yra teisinių niuansų, kaip tą suformuluoti. Iš tikrųjų tai nebuvo labai lengvas uždavinys, mes tikrai daug ir ilgai kankinomės tą darydami, bet kol kas siūlome tokią formulę, bet manau, kad idėja yra tokia, kad tuos du miestus galima išbraukti. Ačiū. Ir labai prašau...

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Dabar motyvai dėl viso. Vienas – už, vienas – prieš. Už – A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, aš tiesiog kreipiuosi į kairę, į dešinę. Regioninė politika – tai, kad mūsų miestai, miesteliai tuštėja, ir ta situacija ateityje tik blogės, yra mums visiems tikras ir labai rimtas signalas, kurį mes jau seniai girdime. Aš tikrai kviečiu imtis ryžtingų, konkrečių darbų. Nustoti šnekėti, bet tiesiog priimti reikalingus įstatymų projektus, kurių labai laukia mūsų regionai.

PIRMININKĖ. Prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Išties nesu prieš šį siūlymą. Tai, be abejo, labai sudėtingas, bet labai reikalingas valstybei ir piliečiams, ir neišsivaikščiojančiai Lietuvai įstatymo projektas, galbūt ne tik teikiant jį opozicijai, bet, besikeičiant valdančiajai daugumai, besikeičiant kadencijoms arba žvelgiant į Valstybės investicinę programą, reikalingas nuoseklus, sisteminis darbas. Mes dabar, na, iššokę iš opozicijos staiga sakome: štai, mes registruojame tą projektą ir, Vyriausybė, jūs darykite. Ne, rinkėjai turbūt turi lūkesčių žvelgdami *in corpore* į parlamentą ir todėl norisi, kad jų lūkesčiai būtų realizuoti. Todėl aš kviečiu partiniu nacionaliniu susitarimu spręsti šią itin opią jauniems žmonėms problemą, regionams problemą, rasti bendrą konsensumą, užtikrinti ilgalaikę paramos, finansų kreditų programą, ar tai būtų nuoma, ar nuosavybės įsigijimas, o ne šaudyti tokiais pavieniais, sakyčiau, net tuščiais šoviniais. Todėl, gerbiamieji kolegos, susitarkime, o tada teikime kompleksiskai visas priemones. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame. Kas po pateikimo pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 32, prieš – 10, susilaikė 32. Po pateikimo nepritarta.

Vėlgi balsuojame. Kas už tai, kad atiduotume iniciatoriams tobulinti, balsuojate už, kas už atmetimą, balsuojate prieš.

Balsavo 75 Seimo nariai: už – 54, prieš 21. Gražiname iniciatoriams tobulinti.

16.04 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-576 (pateikimas)

Pabandome dar pakviesti L. Kasčiūną, nors tendencija yra, kad vis tiek atmes, bet pateikite Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-576. (*Balsai salėje*) Replika po balsavimo, kol ateis L. Kasčiūnas, – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, ką tik girdėjau (jau nebėra salėje, man atrodo) pono A. Skardžiaus pasisakymą apie susitarimus. Mes jau susitarėme anksčiau ir pats ponas A. Skardžius pasirašė vieną įstatymą, kuris vadinamas Šeimos stiprinimo įstatymu, kur yra numatyta šita priemonė, tik nėra iki šiol realizuojama. Lygiai taip pat šita priemonė numatyta Vyriausybės programoje. Reikėjo ją tik priimti. Čia motyvai... Tiesiog gal varžytuvės, pavydo jausmas, kad ne tie parengė. Principinis susitarimas dėl to yra, tai kam atmesti tai, dėl ko mes esame jau susitarę?

PIRMININKĖ. Prašau, pranešėjau.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Gerbiamoji pirmininke, gal iš karto dėl tobulinimo tartis, užtektų balsų. (*Balsai salėje*) Iš tikrųjų kita iniciatyva, susijusi su šeimos politika, mielieji valstiečiai ir žalieji, irgi yra jūsų programinė nuostata – skatinti šeimas auginti vaikus. Turbūt pats efektyviausias būdas paskatinti dirbančias ir norinčias užsidirbti šeimas auginti vaikus, t. y., aišku, papildomo nepamokestinamojo pajamų dydžio didinimas. Aš galbūt tik šiek tiek dar bendro konteksto norėčiau pateikti.

Jūs turbūt žinote tas liūdnas demografines prognozes, kad esant dabartinėms tendencijoms 2050 metais, jeigu niekas nesikeis, Lietuvoje bus mažiau negu 2 mln. gyventojų. Norint išlaikyti demografinę pusiausvyrą mūsų šalyje, reikia, kad šeimoje augtų bent jau daugiau negu du vaikai, t. y. 2,11, yra toks skaičius. Šiandien mūsų rodiklis yra 1,7 ir akivaizdu, kad mes labai smarkiai atsiliikame nuo tos pusiausvyros palaikymo formulės, todėl turime daryti valingus sprendimus ir asmeniniu pavyzdžiu turbūt irgi rodyti pavyzdį visuomenei, kad mes esame pasirengę formuoti realią, o ne fasadinę šeimos politiką.

Todėl mano pasiūlymo esmė yra tokia, kad siūlyčiau didinti papildomą nepamokestinamųjų pajamų dydį: už kiekvieną vaiką, skaičiuojant nuo antro, padidinti nuo 200 iki 300 eurų, ir tokiu būdu iš esmės paskatinti šeimas auginti vaikus. Noriu pabrėžti, kad dabar yra tokia nepamokestinamojo pajamų dydžio schema, kad 310 yra tas fiksuotas nepamokestinamųjų pajamų dydis, o už kiekvieną vaiką numatyta po 200 eurų. Aš siūlau nuo antro vaiko skaičiuoti po 300 eurų. Tai būtų labai geras dalykas tuo požiūriu, kad tai nėra šiaip kokia nors išmoka, kuri galbūt iš dalies kelia klausimų, kad nebus kokių nors manipuliacijų, ir t. t., ir pan., tai nėra tas lenkiškas kelias, kurį galbūt irgi reikėtų apsvarstyti kaip visai neblogą sprendimą. Tai yra sprendimas, kuris yra iš tikrųjų sukurtas ir geras dirbančioms ir norinčioms užsidirbti šeimoms, todėl siūlau po pateikimo pritarti pasiūlymui, nes vėlgi kol kas jokios alternatyvos, kurią galėtume svarstyti kaip alternatyvą šitam pasiūlymui, mes dar neturime ir nematome. Gerbiamieji valdantieji, siūlau ne žodžiais, o darbais atsigręžti į šeimos politiką. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamasis pranešėjau, aš tiesiog norėčiau, kad galbūt galėtumėte pasidalinti gerais pavyzdžiais. Pavyzdžiui, Lenkijos šeimos politika ir galbūt asmenine patirtimi. (*Juokas*) Lenkijos pavyzdys. Kiek man teko girdėti, tenai buvo gana sudėtinga situacija, gimstamumas buvo tikrai labai nedidelis, galbūt galėtumėte trumpai pristatyti, kaip pagerino situaciją nauji sprendimai, priimti Lenkijoje.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, Agne. Iš tikrųjų noriu jus informuoti, kad demografinės tendencijos Lenkijoje pastaraisiais metais buvo labai prastos ir iš tiesų tenai šeimai ir vienai moteriai, taip statistiškai žiūrint, buvo tik 1,3 vaiko. Nauja valdžia, kuri dažnai galbūt ir nepelnytai susilaukia didelės kritikos iš užsienio, padarė labai stiprų ir valingą sprendimą, t. y. nuo kiekvieno antro vaiko skirti papildomai kas mėnesį po 500 zlotų, ir tai davė efektą. Per metus gimstamumas Lenkijoje išaugo 10 %. Tai yra, mielieji, valingos, rimtos valdžios sprendimų padariniai. Keisti galima ir reikia ne tik kalbėti, ne tik sukelti lūkesčius, bet juos ir įgyvendinti, mielieji, reikėtų, jeigu jau jeigu ne 500 zlotų, tai bent jau NPD tikrai, manau, verta padidinti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia V. Sinkevičius.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Aš iš tiesų džiaugiuosi, koks Seime vyksta stebuklas, žmogus įėjo į Seimą tarptautinių santykių ekspertu ir staiga tapo socialinių reikalų ekspertu. O įdomiausia, kad visus šiuos projektus Socialinės apsaugos ir darbo ministerija mūsų frakcijai pristatė prieš kelias savaites. Smagu, kad ir su jais pasidalinote, gerbiamasis Laurynai. Norėčiau paklausti, ar pats ruošėte projektus kartu su frakcija? Ačiū.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis Virginijau, žiūrėkite, jūs turbūt žinote, kad visi ruošėmės rinkimams, rašėme programas, daug politologų sakė, kad jūsų programoje buvo daug mūsų gerų idėjų, jūsų Vyriausybės programoje buvo mūsų gerų idėjų, šeimos politikos srities buvau vienas iš tų programų rašytojų. Šeimos politika yra artima sritis net ir geopolitika užsiimantiems žmonėms. Suprantama, kad vidinis saugumas yra kartais svarbiau nei išorinis saugumas. Iš esmės suvokiame NPD priemonės svarbą, efektyvumą. Jis turi ir savo trūkumą, jo efektas mažesnes pajamas turintiems galbūt yra šiek tiek mažesnis ir panašiai, bet apie tai vėlgi reikėtų diskutuoti.

O apie tai, kad kažkas kažką jums pristatė, gerbiamasis Virginijau, neteko girdėti. Atleiskite, neteko kalbėti. Aš tikiu, kad ateis kažkas labai rimto, bet kol kas mes gyvename tokia meilu burbule. Aš siūlau iš to sapno pabusti ir pradėti imtis rimtų sprendimų. Todėl labai džiaugiuosi, kad jūs turbūt pritarсите mano sprendimui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kolega, pirmiausia sveikinu su iniciatyva, sveikinu kaip daugiavaikį tėvą, bet tai reikalauja, net jūsų skaičiavimais, papildomai apie 40 mln. lėšų. Konservatorių partija buvo iniciatoriai Fiskalinės drausmės įstatymo. Mes tą prisimename, vykdomė, todėl mano klausimas. Ką siūlysite papildomai apmokestinti ar iš ko paimsime tuos 40 mln., nes šiandien, jeigu dalyvavote posėdyje, Ministras Pirmininkas aiškiai pasakė – mes kitiems metams turime 300 mln. pagal Fiskalinės drausmės įstatymą, 150 atiduodame krašto apsaugai, 150, turbūt 200 ir daugiau išdalinta. Tai labai konkrečiai: šaltinis, iš ko mes galėtume finansuoti šitą siūlymą? Aš palaikau.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Aš pasakysiu galbūt asmeninę nuomonę. Iš tiesų bet kokiu atveju šis įstatymas reikalautų Vyriausybės išvados, kuri matytų bendrą kontekstą, ir tai yra toks pasiūlymas, jeigu šitam neras, tokio lygmens pasiūlymui, paramai neras pinigų, tai aš iš viso nelabai suprantu mūsų Vyriausybės prioritetų.

Aš pasakysiu labai paprastai. Kai Lenkijos valdžia padarė 500 zlotų priemonę, išmoką, ją irgi klausė opozicija, tai iš kur jūs gausite pinigų. Jie pasakė, kad čia yra šeimos politika, čia yra egzistencinis klausimas mūsų visuomenės ir valstybės, mes paimsime ir surasime pinigų. Jie kalbėjo galbūt apie prekybos centrų apmokestinimą ir panašiai, bet to nepadarė.

Asmeniškai aš galvočiau, kad valstybės įmonių valdymas ir efektyvinimas yra tas resursas, kurio galima ieškoti, ir galima būtų iš ten permesti į šeimos politiką; galbūt reikia galvoti apie didesnę tam tikrą kapitalo, tai yra turto, mokesčio įvedimą, kur yra irgi labai svarbūs dalykai, apie kuriuos reikėtų diskutuoti. Bet galų gale mes kalbame apie šeimos politiką, tai yra strateginis tikslas, ir turime rasti, čia nėra klausimas, iš kur. Tie 30 mln. nėra koks nors stebuklas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Aš turbūt pratęsiu klausimą. Iš tiesų Lenkija pasiekė tikrai neblogų rezultatų, aišku, surado resursų. Ir mūsų ekonomika auga, ir buvo žadėta mokesčius surinkti. Resursų kaip ir yra, tik man šiek tiek nerimą kelia tos mažos dozės. Kada mes po mažai darome, padidiname, tai iš tikrųjų efekto paprastai nelaukiame, tai nuplaukia, nuplaukia, nuplaukia. Ar nemanote, kad reiktų koncentruotai, jeigu vieną problemą sprendžiame, tai iš tikrųjų padidiname iš esmės, kad iš tikrųjų būtų efektas, po to einame prie kitos problemos ir taip sprendžiame? Aišku, bus galima tobulinti šitą įstatymo projektą, bet ar nemanote, kad vis dėlto mes ir pavyzdžių turėjome, kada buvo priimtas klaidingas įstatymas, nežinojome jo pasekmių, bet iš tikrųjų efektas buvo.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis Edmundai, jūs matote, jūs gerai sakote, reikia tokio koncentruoto, kažko didelio, kaip galbūt gražinti motinystės atostogas iki šimto procentų ir visa kita, tuos dalykus padaryti. Bet gavau klausimą, iš kur jūs rasite 30 mln. PNPD padidinimui 100 eurų. Suprantate, čia ir esame tokioje aikštelėje, kur iki galo neaišku, ar mes turime kažkokį šeimos politikos prioritetą, ar visa tai tik buvo kalbos ir nebus jokių realių sprendimų.

Aš visiškai pritariu, tiesiog pradedu nuo tokios mažos, pakankamai inkrementinės reformos, suvokdamas neapmokestinamųjų pajamų dydžio efekto pakankamai nedidelį efektą, bandau ateiti su juo, bet žiūriu, atrodo, kad nelabai pavyks, čia iš gerbiamojo Ekonomikos komiteto pirmininko, jaunos šeimos... kuriančio šypsėnos atrodo, kad gal gali nepavykti. O gal aš klystu? Norėčiau klysti. Bet jeigu su šituo nesusitvarkome, tai apie ką kalbėti.

PIRMININKĖ. Klausia V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (*TTF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kolega, man iš tikrųjų patiko A. Syso pasiūlymas, sako, iš kur imsi pinigų, sako, gal iš armijos paimsi. Bet aš norėjau jūsų paklausti. Jeigu nebus gimstamumo, nebus vaikų, nebus šauktinių, ir armijos nereikės. Tai ir galvokime, kas yra svarbiau, ar Lietuvos išlikimas, ar kas? 40 mln. neišspręs problemų. Galima paimti iš armijos. Kaip jums atrodo?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Ne. Gerbiamasis Vytautai, iš armijos geriau neimkime, einame teisinga linkme, finansuojame savo gynybą, įsipareigojimas NATO yra labai svarbu. Gerbiamasis Vytautai, žinokite, tikrai būkime solidarūs tuo požiūriu, nepriešinkime mūsų kariuomenės, gynybos finansavimo su kitomis sritimis, tai nėra labai korektiška. Nes, pavyzdžiui, ta pati Estija, kuri nuolat nuo narystės NATO pradžios skyrė 2 % savo gynybai, vis tiek turi 100 eurų didesnę vidutinę pensiją. Tai nėra prieštaravimų tam, reikia ieškoti kitų resursų, o gynybą palikime ramybėje. Gerai, kad apsisprendėme, einame į priekį, nes tai yra mūsų saugumo esmė. Jeigu mes neturėsime savo savarankiškumo, tai, gerbiamasis, pensijas mums mokės Rytų kaimynai. Geriau nedarykime šito, saugumas ir gynyba yra mūsų prioritetas.

PIRMININKĖ. Klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis kolega, faktiškai beveik visų partijų programose, kiek aš žinau, yra parašytos panašios nuostatos. Aišku, jeigu sąžiningai, šiandien turbūt turėtų visi entuziastingai tam dalykui pritarti. Turbūt visi yra gerai suskaičiavę, kiek tam pinigų reikia, nes mes tikrai tiems dalykams vargu ar turėtume labai gailėti, nes čia ir mūsų ateities pinigai, mes Vaikų teisių pagrindų įstatymui pritarėme, jis kainuos 30 mln. Drąsiai padarėme.

Klausimas, ar jūs tikite tuo, kad Vyriausybė iš tikrųjų šių metų biudžete su tais pinigais galės... bus priimti kokie nors sprendimai? Nors gaisras, dega, ar mes tikrai pasiryžę eiti Lenkijos keliu, juo labiau šiandien aš, kaip kaunietis, mačiau, kad vieno pažado valstiečiai dėl Kauno jau neištesėjo, tai mane labai nuvylė.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Aš ko ir bijau, kad tie pažadai, tie įsipareigojimai tik ir liks pažadais. Mes matysime, kaip jie dūžta ir dūžta. Bet tai, be abejo, valdančiųjų pasirinkimas, aš matyčiau ir vis tikiuosi, kad tokie dalykai, sukelti lūkesčiai ir tie pasiūlyti sprendimai ir dėl šeimos politikos, ir dėl regioninės politikos vis dėlto bus priimti tam tikra prasme. Tai ir bus patikimumo testas. Pažiūrėkime, tuoj, už kelių akimirku, matysime balsavimo rezultatus.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolega. Jūs atsakėte į visus klausimus. Po pateikimo vienas – už, vienas – prieš. A. Bilotaitė – už.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, mes visi puikiai suprantame, kad gimstamumo gražiais žodžiais, kad mes palaikome šeimas, skatiname gimstamumą, tikrai nepaskatinsime, tam reikia tikrai konkrečių priemonių. Lenkija yra pavyzdys, kad tos priemonės, konkrečios priemonės, veikia. Aš suprantu, kad čia buvo pasakyta tokia mintis, kad Vyriausybė kažką yra paruošusi, bet mes kol kas nematėme šitų projektų, ir aš manau, kad tikrai tuos dalykus galima suderinti, jeigu tie projektai ateis iš Vyriausybės, juos galima sujungti ir kartu svarstyti. Tiesiog aš kviečiu palaikyti, palaikyti konkretų dalyką, kas tikrai galėtų prisidėti prie to, kad Lietuvos demografinė padėtis imtų gerėti.

PIRMININKĖ. T. Tomilinas – prieš.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, ponas L. Kasčiūnas vėl painiojo programą, painiojo žanrus. Jokių būdu čia nėra mūsų programos nuostata, mūsų programos nuostata yra kita, mes pažadėjome ir įgyvendinsime vaiko pinigų sistemą, būtent lenkišką variantą. Šitos pataisos yra siūlomos visai ne tos, apie kurį pavyzdį kalbame. Mes taip pat įgyvendinsime, kai turėsime aiškius skaičiavimus, šiuo atveju negalime neatiduoti prioriteto Vyriausybei būtent Vyriausybės nuomonei ir jos iniciatyvai dėl būsto, nepriklausomai nuo šeimos pajamų. Vaiko pinigai reikalingi, labai reikalingi, o mokesčių lengvatos tiems, kas uždirba, aišku, yra gerai, tačiau absoliuti dauguma, arba didžioji dauguma, rinkusių mus žmonių neturi tų pajamų ir jiems tos NPD lengvatos iš esmės nieko nekeičia. Nekeičia jų gyvenimo. Jie neuždirba. Jie dabar turi tas NPD, tas 10 ar 20 eurų nepagelbės. Mes turime kalbėti apie rimtus vaiko pinigus, nepriklausomai nuo pajamų.

Taigi aš siūlau normalia tvarka laukti Vyriausybės projektų. Svarbiausia, mes kalbame apie 2018 metus, nerėkaukite, aš manau, kad mes sulauksime tų projektų ir tada aš pažiūrėsiu, kai mes pasiūlysiu sumažinti finansavimą tam tikrų sričių, nekalbame apie gynybą, mes kalbame apie kitas sritis, kai mes pasiūlysiu labai aiškius žingsnius, iš ko reikia paimti pinigus, aš tada pažiūrėsiu į jūsų drąsą. Tada pažiūrėsiu. Kai jūs pradėsite svaidytis kaltinimais, kad mes kažką griauname, va tada pažiūrėsiu į jūsų drąsą.

PIRMININKĖ. Be pykčio balsuojame.

Balsavo 73: už – 37, prieš – 17, susilaikė 19. Pritarta. Po pateikimo pritarta. (*Plojimai*)

Pagrindinis komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas. Numatomas svarstymas birželio 15 dieną. (*Balsai salėje*) Taip, be abejo, reikia Vyriausybės išvados. Jūs esate teisūs.

Repliką po balsavimo – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš labai atsiprašau, tiesiog užsikalbėjusi ne taip balsavau. Aš susilaikyti norėjau.

PIRMININKĖ. Bet yra tik dėl protokolo jūsų susilaikymas. (*Balsai salėje*) Nieko, jokių perbalsavimų. Repliką po balsavimo – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Pataisykite mane, jeigu aš klystu, gerbiamas kolega, bet, kiek aš žinau, lenkų projektui su vaiko pinigais Vyriausybės nepritarė.

PIRMININKĖ. A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Išties gal ir nekalbėčiau, bet labai nustebino kolegos T. Tomilino kalba. Mes puikiai žinome, kad šeimos, auginančios vaikus, ypač daugiau vaikų, Lietuvoje skursta. Skursta tos šeimos, kurios realiai dirba darbą nuo ryto iki vakaro labai sunkiai. Mes laukiame Vyriausybės projektų, mes jų nesulaukiame. Seimo posėdžiuose yra dviejų valandų pertraukos dėl to, kad Vyriausybė neneša projektų. L. Kasčiūno projektas yra konkreti reforma, pagerinsianti šeimų finansinę padėtį, todėl aš visai nesuprantu, kodėl čia buvo tiek daug skepsio.

PIRMININKĖ. T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Mes frakcijos vardu siūlome perbalsavimą, nes vieno balso skirtumas.

PIRMININKĖ. Viskas, procedūra yra užbaigta. Dabar eina replikos po balsavimo. Prašom gerbiamą V. Sinkevičių.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Bet, gerbiama pirmininke, vienas balsas. Jūs puikiai žinote procedūras. Buldozeriu stumiate.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, prašom neįžeidinėti. Atsiverskite Statutą.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Aš jūsų neįžeidinėju.

PIRMININKĖ. Prašom atsiversti Statutą ir tada su manimi ginčytis, nes nėra jokios nuostatos, kad jeigu vieno balso skirtumas, tai reikia... tai yra arba perbalsuojame. Tai yra pirminko apsisprendimas, tačiau tokios prerogatyvos, kad taip privaloma daryti, nėra.

Ir kitas dalykas. Gerbiamieji kolegos, būkime *biedni*, bet teisingi. Kodėl lygioje vietoje darome tokią situaciją? Čia žinote, kaip pagal tą anekdotą, kas pirmesnis. Jeigu buvo geras projektas, tai būtinai reikia... ir kažkas suklydote balsuodami. Tai būkime garbingi bent jau. Aš tikrai neprašysiu perbalsuoti, nes dabar eina tik replikos. I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Turiu repliką dviem kolegoms. Pirmiausia ponui Tomui norėčiau pasakyti, kad ko jau ko, bet šitos salės pusės gąsdinti išlaidų mažinimu tikrai nereikėtų, nes mes jums galėtume priverkti upę, kaip atrodo tikras išlaidų mažinimas. Tai, kad negali skirti tiek išlaidų, kiek nori viskam, yra visai kita istorija.

O kolegai A. Sysui, kuris į mane nežiūri, aš vis dėlto norėčiau priminti, kad fiskalinės drausmės įstatymus priėmė kaip tik socialdemokratų Seimai, o juos vykdyti sekėsi daug blogiau. Ačiū.

PIRMININKĖ. P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, pirmininke. Aš norėčiau gerbiamam Ekonomikos komiteto pirminkui repliką pasakyti. Išties jūsų klausimas, aš manyčiau, buvo netinkamas ir neetiškas, nes apeliuoti (mes čia esame pagal Konstituciją visi lygūs, kaip jūs žinote, jeigu nežinote, tai pasitikslinkite) į žmogaus amžių ar lytį, ar profesiją, ar išsilavinimą yra tikrai netinkama. Tai, kad tarptautinių santykių specialistas kartu su fizikais, medikais ir muzikais teikia socialinės srities projektus anksčiau už jūsų Vyriausybę, tai jums turėtų būti dėl to gėda.

PIRMININKĖ. Gerbiamasis J. Imbrasas. Prašom.

J. IMBRASAS (TTF). Gerbiama pirmininke, tiek triukšmo salėje, patildykite retkarčiais! Todėl aš priedamas nespėjau išgirsti balsavimo ir mano balso nėra. Mano balsas už. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dėl protokolo – J. Imbraso balsas už.

Gerbiamieji kolegos, gal reaguokime į kolegų paprašymą – šiek tiek tylos ir ramiai sau dirbame toliau.

16.27 val.

Civilinio kodekso 4.84 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-476 (pateikimas)

Civilinio kodekso 4.84 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-476. Pateikimas. V. Kernagis.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Dėkui posėdžio pirmininkei. Sveiki, kolegos, norėčiau pateikti Civilinio kodekso 4.84 straipsnio 4 dalies pakeitimą, ja skatinama siekti, kad daugiabučių namų administratoriai teiktų geresnes ir kokybiškesnes paslaugas. Pagal šiuo metu galiojantį įstatymą pakeisti daugiabučio administratorių namo gyventojai gali tik tuo atveju, jeigu į susirinkimą susirenka viena penktoji gyventojų ir jie raštu kreipiasi į savivaldybę. Tačiau žinant, kad gyventojai sunkiai renkasi į susirinkimus, o praktika rodo, kad Vilniaus mieste tokie dalykai iš esmės nevyksta, Klaipėda tą patį atsakė, Šiauliai tą patį atsakė, tai tokiu atveju, jeigu gyventojai į susirinkimą neatvyksta, savivaldybė privalo dar penkeriems metams pratęsti sutartį su esamu daugiabučių administratoriumi. Šis įstatymo pakeitimas, ši pataisa leistų savivaldybei, gyventojams nesusirinkus į susirinkimą savarankiškai skelbti konkursą ir parinkti naują administratorių tam daugiabučiui. Yra manoma, kad greičiausiai daugiabučių administ-

ratoriai, norėdami, kad būtent jie būtų išrinkti toliau prižiūrėti daugiabučius namus, keis savo sąlygas, gerins kainas bei paslaugų kokybę, todėl siūlau pritarti šiam pakeitimui.

PIRMININKĖ. Klausia I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamasis Vytautai, gal jūs galėtumėte taip pat pateikti ir šiek tiek statistikos, kurią turite, kiek iš tikrųjų ši problema aktuali, kokiam daugiabučių namų gyventojų ratui? Ačiū.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Šiuo metu bent jau Vilniaus mieste yra pasirašytos sutartys, 4 tūkst. 133 daugiabučiai namai yra pasirašę administravimo sutartis ir 60 % įmonių, kurios prižiūri šituos daugiabučius, priklauso vienai įmonių grupei. Čia vėlgi yra toks monopolizavimas. Aš manau, kad būtent šis pakeitimas leis ir naujiems administratoriams įeiti į šią rinką.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Bendruomenės daugiabučių gyventojai mūsų apygardoje yra truputį sunerimę dėl šio projekto, kurį jūs teikiate, nors iš dalies pritariu, bet yra tam tikro nerimo. Yra butų ūkio įmonės, kurios valdo bendrijas, bendrijos turi administratorius, kaip žinome, ne visi tikrai gali susirinkti į tuos susirinkimus ir taip toliau. Ar neatsiras niša prašokti butų ūkiui susitarus su naudingu administratoriumi, nes vyksta ir tos renovacijos, sukasi milijonai? Kaip ten išvelgtumėte, kokį saugiklį būtų galima priimti?

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Nemanau, kad būtų galima prašokti, nes bet koku atveju paskirtą administratorių daugiabučių namų gyventojai gali bet kada pakeisti kitu susirinkę į susirinkimą ir nutarę, kad šitas paskirtasis administratorius netinka. Čia absoliuti laisvė yra palikta ir jokios prievolės penkerius metus turėti paskirtą administratorių tikrai nėra.

PIRMININKĖ. Klausia J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, kolega, atsiprašau, ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, bet jūs siūlote išbraukti iš Civilinio kodekso nuostatą, kad jeigu dėl administratoriaus darbo nėra nusiskundimų, jeigu jis gerai dirba, bet koku atveju vis tiek yra keičiamas. Bet administratoriai skiriami savivaldybės tik tada, kai nėra bendrijos, kai gyventojai neinicijavūs, patys nesirūpina savo būstu. Pagal šį projektą bet koku atveju visą laiką reikės keisti administratorius. Mano manymu, tai tikrai ne tas kelias ir gali sulaukti priešingo efekto, negu jūs tikėtės.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Aš manau, kad kaip tik keičiant administratorius, rinkoje dalyvaujant naujiems dalyviams ir bet koku atveju sudarant konkurenciją laimėtų tik gyventojai, kurie šiuo atveju yra nuskriaustoji pusė.

PIRMININKĖ. Klausia J. Liesys.

J. LIESYS (LSF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Aš tik noriu pritarti, kad reikėtų šio įstatymo projektą palaikyti vien todėl, kad tai bus akstinas žmonėms, kurie geriau dirba, jie nebijos, o kurie blogai dirba, aišku savaime, pakeisti juos įmanoma daug greičiau. Kadangi daugiabučiai šiandien turi problemų su renovacija, su kitais darbais, su administravimu, su šildymo sistema, manyčiau, gerbiamieji kolegos, šitą iniciatyvą reikia palaikyti.

PIRMININKĖ. Tai jau atsakėte?

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Čia palaikymas buvo, nežinau, ar reikia atsakymo.

PIRMININKĖ. Tai gerai, tai tada ačiū.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Gerai, dėkui.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Oi, dar motyvai dėl viso, bet visi yra tik už, tai gal... I. Šimonytė nori kalbėti už. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš noriu kalbėti už todėl, kad iš klausimų akivaizdu, kad kam gali susidaryti nevysiškai tikslus vaizdas apie tai, kas čia yra siūloma. Aš noriu atkreipti dėmesį, kad pagal dabartinę redakciją, jeigu nėra nusiskundimų, tas pats administratorius yra perskiriamas automatiškai. Ne tai, kad jis gali būti perskiriamas todėl, kad jis gerai dirba, o jis yra perskiriamas tiesiog automatiškai. Mes kalbame apie namus, kuriuose gyvena žmonės, kurie nesugeba susiburti į bendriją. Vadinas, jų paprastai būrio susidomėjimas namo reikalais yra tikrai minimalus. Todėl savivaldybė tikrai turėtų turėti didesnę svertą, negu kad tik pareigą automatiškai perskirti tą patį administratorių, dėl kurio skundų nepateikė neinicijavūs ir ne-

aktyvūs namo gyventojai. Todėl labai siūlyčiau ir labai raginčiau kolegas balsuoti už. Esant reikalui, kokius nors patikslinimus ten tikrai galima padaryti. Problema yra ta, kad labai greitai laiku nemažam kiekiui administratorių pasibaigs tas terminas ir niekas nekreipdamas dėmesio į jokias aplinkybes turės automatiškai dar penkeriems metams tuos pačius administratorius perskirti. Dar kartą raginu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas pritariate po pateikimo Civilinio kodekso straipsnio pakeitimui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 64 Seimo nariai: už – 28, prieš – 15, susilaikė 21. Po pateikimo nepritarta.

Taigi vėl balsuojame. Kas už tai, kad atstestume, balsuojate... atsiprašau, kad gražintume iniciatoriams tobulinti, balsuojate už, kad atstestume, balsuojate prieš.

Balsavo 62 Seimo nariai: už – 47, prieš – 15. Gražiname iniciatoriams tobulinti.

Gerbiamas Anušauskai... Repliką? Prašom. Gerbiamas G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Aš kreipiuosi į kolegas kitoje salės pusėje. Iš tikrųjų ne visi klausimai, kaip matote, darbotvarkė visada yra stipriai politinio pobūdžio, bet kai kurie iš tikrųjų yra skirti tam, kad žmonėms pagalba būtų suteikta greitai. Aš labai kviečiu įsiskaityti į tuos įstatymų projektus, kurie yra teikiami. Šiuo atveju mes suteikėme savivaldybėms galimybę pratęsti rubikonines sutartis neatsiklausus žmonių. Tai tik tiek. Papplešnokime sau per petį.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega Anušauskai, aš noriu jūsų paklausti. Ar čia iš tikrųjų Seimo rinkimų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymas ir visi kiti lydimieji? Jie nesusiję tarpusavyje? Tada Seimo rinkimų įstatymo 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto negalime svarstyti, nes yra Teisės departamento išvada, kad prieštarauja Konstitucijai. Toliau negalime... (*Balsai salėje*) Gerbiamas kolega, vis tiek aš turiu laikytis Statuto. Kol nebus Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadų šiais klausimais, tol mes pateikimo negalime daryti. Iš to pakeito yra tik du įstatymų projektai, kur nėra Teisės departamento išvados dėl prieštaravimo Konstitucijai. Tai aš dėl to ir klausiu jūsų, ar jie gali būti pateikti atskirai? Tada prašom pateikti Prezidento rinkimų įstatymo 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

16.38 val.

Prezidento rinkimų įstatymo Nr. I-28 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-362(2) (*pateikimas*)

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šiaip viso komplekso įstatymų projektų tikslas buvo toks. Rinkimų metu mes naudojames elektroninėmis priemonėmis teikdami savo finansines ataskaitas. Tiesa, Vyriausioji rinkimų komisija iš mūsų prašo paskui dar ir popierinių. Ir elektroninių, ir popierinių, na, toks dvigubas darbas, galima su tuo sutikti. Paprastai tie žmonės, kurie nuosekliai veda savo rinkiminiuos finansus, jau rinkimų dieną pirmame ture turi visus reikalingus dokumentus, popierius. Tačiau mūsų įstatymuose yra numatyta, kad tie dokumentai... 95 % visų dokumentų 95 % dalyvių būna tvarkingi, juos tikrina dar 140 dienų, vos ne pusę metų. Žmonės, kurie, pavyzdžiui, dalyvauja individualiai, įvairių visuomeninių komitetų atstovai, sudeda pinigus į rinkiminiuos užstatus, jiems aktualu tuos užstatus susigrąžinti esant tvarkingiems dokumentams ir, jeigu atitinka tas įstatyme numatytas sąlygas, t. y. kad surinko daugiau kaip 3 %, nepadare šurkščių pažeidimų.

Šiuo atveju trys įstatymų projektai iš šito komplekso iškrenta. Teisės departamentas įžvelgė, kad tokia nuostata, kad jie anksčiau pateiks savo ataskaitas, neįrašius nuorodų į tai, kad galioja ir tos sąlygos, kad jie turi surinkti 3 % ir nepadaryti šurkščių pažeidimų, gali prieštarauti Konstitucijai. Aš kategoriškai nesutinku, nes aš tų nuostatų tikrai nekeičiu, jos tebegalioja, tačiau Teisės ir teisėtvarkos komitetas išspręs.

Lieka du įstatymų projektai. Prezidento rinkimų įstatyme numatytas rinkimų užstato grąžinimo, t. y. nenumatytas šiuo metu rinkimų užstato grąžinimo terminas. Įstatymuose, aš manau, turi būti viskas aišku. Ką reiškia tezė „grąžinamas po rinkimų“? Projektu siūlomas rinki-

minio užstato gražinimas per 30 dienų nuo galutinių rezultatų paskelbimo. Laiko patikrinimams tikrai užtenka.

Kitas įstatymo projektas, aš kartu pristatysiu. Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo projektas numato, kad viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai elektroninio ryšio priemonėmis VRK privalo pateikti viešos informacijos rengėjo ir skleidėjo deklaraciją ne vėliau kaip 10 dienų po rinkimų ar pakartotinių rinkimų, ar referendumo, ar galutinių rezultatų paskelbimo dienos. Dabar yra 25 dienos. Kodėl trumpinamas terminas? Pirmiausia todėl, kad dažniausiai su šita sritimi yra susiję pažeidimai. Jeigu jų vertinimas nukeliamas mėnesį, du, tris ir t. t. į ateitį, žinoma, tokiu atveju įtakai arba peržiūrėti, kokius nors pažeidimus įvertinti... Vyriausiojoje rinkimų komisijoje dažniausiai tai būna formalūs procesai. Aš siūlau tuos terminus dinamizuoti, pagreitinti ir, tiesą sakant, naudojantis elektroninėmis priemonėmis tai nėra sudėtinga padaryti, ką dauguma daro dabar.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas pranešėjau, gal rengdamasis vis dėlto jūs teiravotės? Reali situacija – iš tikrųjų ten reikia ir audito, ir panašiai? Ar čia dirbtinai neatiduodami pinigai, ar laikomi kažkur? Ar iš tikrųjų ta realinė situacija neleidžia to padaryti, nes reiktų daug auditorių ir panašiai? Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Manychiau, dauguma žmonių, kurie labai nuosekliai tvarko tuos rinkiminiuosius finansus, jau, kaip minėjau, rinkimų dieną, na, aš, pavyzdžiui, rinkimų dieną turėjau savo visus tvarkingus popierius, tačiau daugybė žmonių, kurie irgi susitvarkė tuos savo dokumentus, 800 eurų tie keli tūkstančiai žmonių gali susigražinti tik po 140 dienų anksčiausiai. Nepaisant to, kad jų popieriuose gali būti, pavyzdžiui, jie galbūt didelės paramos negavo, galbūt nieko negavo, jie dalyvavo rinkimuose ir tiek, tačiau bet kokiu atveju vis tiek jie turi laukti 140 dienų.

Aš manau, kad jeigu jau suteikėme teisę dalyvauti nepriklausomiems kandidatams, visuomeniniams komitetams, partijoms tai galbūt mažiau aktualu, bet irgi aktualu, tai turėkime tokias galimybes, kad po rinkimų rezultatų ne vėliau kaip po 10 dienų suteiktume jiems galimybę susigražinti tuos užstatus, jeigu jie atitinka minėtas sąlygas. Kaip minėjau, čia diskutijai su Teisės departamentu galbūt nepavyko, sutinku. Teisės ir teisėtvarkos komitetas, jeigu priims kitą sprendimą, bus galima toliau pristatyti. Viskas.

PIRMININKĖ. J. Olekas – už.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, kaip ponas Gabrieliussakė, iš tikrųjų kartais pasitaiko, kad yra gerų konservatorių pasiūlymų. Aš manau, kad per šitą pusdienį mes tokį vieną pamatėme, tai siūlau pritarti kolegos teikiamam projektui, o kur netinka, tiems nepritarsime. Bet šį kartą, aš manau, tikrai tie pasiūlymai tinka visoms partijoms, visiems rinkimų dalyviams, todėl kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Gal galime tada bendru sutarimu pritarti? (*Balsas salėje: „Balsuojam!“*) Balsuojam? Prašom balsuoti. Kas po pateikimo pritariate Prezidento rinkimų įstatymo 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui?

Balsavo 58 Seimo nariai: už – 53, prieš – 3, susilaikė 2. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Svarstymas numatomas birželio 20 dieną.

16.45 val.

Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-592 (pateikimas)

Ar po pateikimo pritariate Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo 16 straipsnio pakeitimo įstatymui? Nėra norinčių kalbėti. Ar galime bendru sutarimu pritari? Pritarta bendru sutarimu. Irgi pagrindinis komitetas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Numatomas svarstymas birželio 20 dieną.

16.46 val.

Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 3, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-374(2), Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-415 (pateikimas)

Dabar kviečiu T. Langaitį pateikti Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo 3, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir siūlyčiau iš karto pateikti tuo pačiu pavadinimu įstatymo 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

T. LANGAITIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, jums leidus, noriu pateikti du įstatymų projektus, kurių tikslas yra didinti politinių kampanijų skaidrumą, t. y. rinkimų kampanijų skaidrumą. Išties teko nemažai bendrauti su Vyriausiosios rinkimų komisijos specialistais, su vietos stebėtojais, su tarptautiniais ESBO stebėtojais, bandant išanalizuoti pastarųjų rinkimų situacijas, pranešimus ir atrasti būdų, kaip būtų galima papildomai išskaidrinti rinkimų kampanijas. Norėdamas didinti rinkimų kampanijų skaidrumą turiu jums du pasiūlymus, kuriuos, tikiuosi, sutiksite apsvarstyti komitetuose.

Visų pirma, noriu pateikti įstatymo projektą, kuriame numatyta, kad kiekvienas savarankiškas politinės kampanijos dalyvis turi pateikti Vyriausiajai rinkimų komisijai politinės kampanijos finansavimo ataskaitą. Taigi būtų matomi kiekvieno savarankiško politinės kampanijos dalyvio politinės kampanijos finansavimo duomenys, ir tai yra labai gerai.

Taigi šiuo projektu siūloma nustatyti, jog vienmandatėje Seimo rinkimų apygardoje iškeltas kandidatas gali būti registruojamas tik savarankišku politinės kampanijos dalyviu. Ir būtent tokiu būdu, t. y. tik savarankišku politinės kampanijos dalyviu iškelti kandidatai galutinai pateiktų atskiras ataskaitas. Dauguma mūsų būtent tai ir darė rinkimų kampanijoje, praktika yra įprasta, tačiau ne visi. Būtent toks reguliavimas nustatytų prielaidas didesniai politinių kampanijų finansavimo skaidrumui ir efektyvesniam darbui rinkimų finansavimo kontrolės srityje, anot Vyriausiosios rinkimų komisijos.

Įstatyme taip pat numatome galimybę VRK interneto puslapyje skelbti savarankiškų politinės kampanijos dalyvių, politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraščius, ataskaitas, iki šiol tai nebuvo numatyta. Tai toks papildomas reikalavimas VRK dėl rinkimų kampanijų finansinių ataskaitų skaidrumo. Projektu pasiūloma įtvirtinti 10 darbo dienų terminą dėl duomenų apie rinkimų politinės kampanijos išlaidas už gautas aukas.

Kviečiu klausyti klausimus ir palaikyti projektą, kad galėtume jį visapusiškai svarstyti komitetuose.

PIRMININKĖ. Dėkui pranešėjui. Niekas jūsų nenori klausyti.

T. LANGAITIS (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, po pateikimo irgi nematau norinčių kalbėti. (*Balsai salėje*) Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojam. Tai gal iš karto dėl abiejų projektų.

Kas po pateikimo pritariate projektui Nr. XIIIIP-374 ir projektui Nr. XIIIIP-415, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Ačiū, pranešėjau, jūs galite grįžti.

Balsavo 56 Seimo nariai: už – 21, prieš – 14, susilaikė 21. Po pateikimo neprita.

Dabar vėl turime apsispręsti. Kas už tai, kad grąžintume iniciatoriams tobulinti, balsuojate už, kiti balsuojate prieš.

Balsavo 55 Seimo nariai: už – 30, prieš – 25. Grąžinta iniciatoriams tobulinti projektus Nr. XIIP-374 ir Nr. XIIP-415.

Gerbiamieji kolegos, šios dienos popietinės darbotvarkės klausimai išnagrinėti. 2017 m. balandžio 27 d. vakarinį plenarinį posėdį baigėme. (*Gongas*)